

„Ami akkoriban történt, az nem igazságszolgáltatás volt, hanem gonoszság”

Újabb 1956-os megtorló ítéletekről döntött a Kúria

Szovjet zászlót égetnek a pesti srácok. Többükön bírósági eljárással állt bosszút a hajdani hatalom

Fotó: MTI/Erich Lessing

Kulcsár Anna

Újabb 1956-os bosszúálló bírói ítéletek semmisségét igazolta az elmúlt napokban a Kúria büntető tanácsa. Három ügyben állapították meg, hogy az azokban érintett 25 személy elítélése a megtorlás része volt. Az elmúlt két évben egyébként a Kúria – az ügyész javaslatára – összesen 22 hajdani bűnperben 93 résztvevő ítéletének a semmisségét igazolta már. A Kúrián megtudtuk azt is: korábban 45 hasonló semmisségi ügy szerepelt magánkezdeményezésre a legfőbb ítélkező fórum előtt.

A megtorló, súlyos ítéletek meghozataluk időpontjától eleve semmisék, ha azokat rögtönítélő bíróság vagy népbírói tanács hozta meg, esetleg gyorsított eljárásban hirdették ki – így rendelkezett a 2000-ben elfogadott negyedik semmisségi törvény, ismertebb nevén a lex Tóth Ilona. A jogszabályt 2016-ban kiegészítették azzal, hogy a törvénnyel megállapított semmisségről a Kúria adhat ki igazolást a védők és a hozzátartozók vagy a legfőbb ügyész kérelmére. Ezt követően, elsőként 2016. október 13-án Nagy Imre egykori miniszter-

elnök és mártírtársai ügyében igazolták az 1958-as bírói döntés semmisségét. Később két, ugyancsak ismert eset, a nyíregyházi forradalmárok és a mecseki láthatatlanok ügye került a Kúria elé, de a megmozdulásokban, a harci cselekményekben, az ellenállásban egykor részt vevő diákok és munkások elítélését több más alkalommal is megszüntették. A mostani eljárások hozzájárulhatnak a hatvan évvel ezelőtt meghurcolt és ártatlanul kivégzett emberek jó hírvének helyreállításához, s a hozzátartozók kegyeleti jogának hangsúlyosabb védelméhez.

Az ügyek kapcsán Kónya István büntetőbíró, a Kúria elnökhelyettese a Magyar Idők kérdésére elmondta: a semmisségről kiállított igazolások az utókor számára is bizonyítják, hogy a hajdan kihirdetett bírói döntések valójában nem ítéletek, az egykori eljárásokat nem is lett volna szabad megindítani. – Ami akkoriban történt, az nem igazságszolgáltatás volt, hanem gonoszság, a hatalom bosszúja – fogalmazott Kónya István, majd hozzátette: a mai bírászkodás elhatárolja magát ettől, és fejet hajt az áldozatok emléke előtt.